

➤ **Miquel Iceta i Llorens.: «No m'imagino un partit de govern fabricant paperetes al marge de les oficials»**

Iceta considera que la remodelació de Maragall blindava ERC amb vista al referèndum de l'Estatut si demana el vot en blanc o no dona cap instrucció, però que no ho fa si demana el «no». Tampoc entén com es pot demanar el vot nul ni que sigui amb paperetes reivindicatives.

-Per què el PSC no va donar llum verd als canvis en el govern a l'octubre i ara sí?

-«A l'octubre no hi havia consens entre els tres partits i ara sí. S'hagués pogut produir un canvi de consellers només del PSC i això no era bo. El President ho va veure i ha esperat el moment en què hi ha hagut consens entre els tres partits.»

-Què ha canviat perquè ara hi hagi consens?

-«La voluntat del President és molt determinant i si vol canviar el govern, difícilment es pot dir que no. Aquesta vegada també hi havia o hi ha hagut una certa discussió sobre si era el millor moment ara o just després del referèndum. Finalment, s'ha imposat el criteri del President.»

-Maragall va reconèixer divendres el paper del PSC en el govern. És admetre que està supeditat a les decisions del partit?

-«No s'ha de llegir així, sinó des de l'evidència que el PSC és el partit majoritari en el govern. El President no està supeditat al PSC i ho ha demostrat en tantes ocasions que no hi hauria prou paper per contenir-les totes. Ell és el president del PSC, el que passa és que ha exercit la presidència de la Generalitat de manera que potser a alguns els ha sorprès, perquè ha volgut ser el president no només d'un partit sinó d'un govern i d'un país i això a vegades als socialistes ens incomoda, però ens enorgulleix.»

-Des de quan es gestava la crisi de govern?

-«El primer coneixement el vaig tenir el dijous sant.»

-I per què s'accelera?

-«El President el que volia era fer-ho el dimarts després de Setmana Santa i no va poder ser fins dimecres i dijous. Volia aprofitar la Setmana Santa per evitar les filtracions i fer-ho aquesta setmana abans del ple de dijous. Es va trobar entre altres coses que alguns líders sí que feien vacances i no va poder fer tots els contactes.»

-Hi havia pendent una reunió de seguiment del tripartit. Encara cal?

-«Es farà. I amb més raó si els partits volem contribuir a aquest nou impuls del govern.»

-La remodelació blindada ERC amb vista al referèndum?

-«Sempre hem dit que no imaginem compartir un govern amb algú que hagi votat 'no' a l'Estatut. No els blindada davant d'un 'no', davant d'altres posicions més matisades i ben explicades, segur.»

-Què li sembla un vot nul o en blanc?

-«Hi ha una posició democràticament impecable que és el vot en blanc. Una altra posició democràticament impecable és no donar cap instrucció. No entenc el vot nul, m'estranya que es demani a un ciutadà que vagi a votar per anul·lar el seu vot.»

-Els parlen d'una papereta reivindicativa.

-«Tampoc m'imagino partits de govern fabricant unes paperetes reivindicatives al marge de les oficials.»

-El temps i les formes de la remodelació del govern han estat les adequades?

-«Donem suport al President en el temps, les formes i els noms. És lògic que altres partits tinguin una visió una mica diferent. El PSC ja havia decidit els seus noms, però no és estrany que els noms que havien de proposar ERC i ICV arribessin un dia després.»

-Què li sembla que només els exconsellers del PSC anessin a la presa de possessió dels nous?

-«Els honora. Han tingut sempre un altíssim sentit institucional. També hem d'entendre des del punt de vista personal que un canvi que un no ha demanat normalment no satisfà.»

-I que el nou cap dels funcionaris de la Generalitat sigui un senyor que va enviar cartes a empleats del govern exigint el pagament d'una quota a ERC?

-«ERC ha dit que Vendrell deixarà la secretaria d'organització i finances d'Esquerra. Hi ha càrrecs que necessiten un esforç de desvincular funcions per evitar malentesos. Tot i que també he de dir que hem de respectar que qualsevol dirigent polític en actiu d'un partit formi part del govern.»

-Però l'oposició ja ho fa servir com a arma per desgastar el govern.

-«Hem de ser curosos amb les paraules. Si jo tingués coneixement d'una extorsió aniria als tribunals. L'oposició hagués criticat qualsevol remodelació, però probablement tindria menys arguments que amb el nomenament de Vendrell.»

-El PSC també cobra quotes als seus càrrecs elegits, i els estatuts diuen que és obligatori pagar. Entén les crítiques a ERC?

-«Ho entenc per dos motius. ERC sempre s'ha distingit per exigir una informació de transparència i netedat que els honora. I qui ha exigint molt es troba que en determinats moments se li exigeix. I perquè no va quedar clar, almenys al principi, dos elements que crec que són imprescindibles. Un, que aquest tipus de disposicions només poden afectar els militants d'un partit, i que la sanció a l'incompliment ha de ser una sanció del partit, mai de la institució.»

-ERC té una proposta de llei al Congrés que acumula 22 pròrrogues d'esmenes. Si tant important és la reforma de la llei de finançament dels partits, perquè no s'accelera?

-«Hi ha una dificultat que ja veurem si salvarem, espero que sí, i és una discrepància molt gran entre els partits de centreesquerra i esquerra i els de centredreta i dreta sobre les donacions anònimes. Hi ha un intent, que sóc escèptic que es pugui resoldre, perquè hi hagi un acostament de posicions.

També és veritat que la llei de finançament de partits, com la llei de partits o la llei electoral, convé que responguin a un consens molt ampli. I en un dels temes que ha suscitat ERC i al qual nosaltres donem suport, que és la prohibició de les donacions anònimes, no hi ha consens. Però hi ha el compromís del president del govern que aquesta reforma legislativa es farà. Jo espero que sigui amb el més ampli consens possible. Si no pot ser-ho, ha de contenir aquesta prohibició de donatius anònims perquè poden encobrir un tracte de favor.»

-L'Estatut trenca Espanya o enterra l'Espanya federal?

-«Ni una cosa ni l'altra. Aposta per desenvolupar l'estat de les autonomies fins a límits que el PP no havia desitjat mai.»

-Per què s'ha de votar «sí»?

-«Perquè és molt millor que l'actual. El gran argument és aquest. La gent que vol més autonomia ha de votar aquest Estatut. Que algú vulgui molt més, no ha d'implicar negar-se a un avenç significatiu. He sentit de Lúcia Santos un argument que mai havia sentit i té tota la raó: aquest estatut s'assembla molt més al que va sortir del Parlament que els que en van sortir el 1932 i el 1979. La voluntat del Parlament ha estat més ben escoltada i atesa que mai.»

-Per tant, diria que ERC està segrestada per la foto Mas-Zapatero i per les seves bases?

-«ERC és un partit independentista que havia fixat moltes expectatives en una aprovació de la proposta del Parlament sense cap modificació. I tothom sap que un procés estatutari implica negociació. Potser pensaven que no s'havia d'entrar en aquesta dinàmica i que senzillament ens dirien 'sí' o 'no'. Per tant, legítimament, poden creure que s'ha quedat curt. I l'ha pogut incomodar l'acord entre el president del govern d'Espanya amb Artur Mas. Ara, algú havia d'acordar l'Estatut. I hi havia dues maneres. O bé els partits del govern tripartit pactaven amb el PSOE deixant un marge suplementari perquè CiU s'hi afegís o bé hi havia un pacte entre el PSOE i CiU. Érem partidaris de la primera, però els altres dos partits no volien dir que havíem acceptat un acord que després fos millorat, encara que poc, per Mas.»

-Què vol dir?

-«El dijous 19 de gener fem l'última reunió del quadripartit i allà tot era sobre la taula. Un diari publicava que Duran havia dit 'no' a una proposta de finançament que és la que finalment ha sortit. Alguns ja sabíem que aquell 'no' era un 'sí'. Vam dir a ERC i ICV: 'Diguem ara que sí i després rematarem.' I van dir: 'No, no, que després CiU en traurà més.' Legítim. El PSC va sortir de la reunió dient que estàvem en condicions de dir 'sí'. Zapatero diu al comitè federal que ben aviat es tancarà l'acord i dissabte a la tarda Mas va a La Moncloa. Sis hores i mitja, i es tanca l'acord. Per què només sis hores i mitja? Perquè la feina estava bastant feta. No trec mèrit a Mas, que va rematar alguns temes bé, que no estaven prou lligats, però sobre un treball fet per molts abans. Ara, prenieu un risc. El PSC hi estava obligat, ERC i ICV no. Per això sempre dic a ERC que no pot dir que no li ha agradat la negociació, perquè d'alguna manera l'hem obligat nosaltres. Podíem haver dit que sí deixant un petit marge perquè Zapatero embarqués Mas i el protagonisme no hagués estat només seu. Si mires la seqüència ja s'entén el que ha passat. I n'hi ha d'altres. Abans de l'estiu, el President cita el tripartit a palau per posar un ultimàtum a CiU. El dia següent, Carod va a Madrid i parla de la Constitució bé com mai i diu que ha demanat a Zapatero que s'impliqui personalment a embarcar CiU i que li ha demanat temps. El segon moviment és la votació en comissió, en què ERC pacta amb CiU. A l'estiu hi ha les reunions Mas-Zapatero i Mas-Zapatero-Maragall. Al desembre, ja negociem amb el PSOE, i ERC i CiU pacten majoria simple per retirar l'Estatut. És a dir, que ERC tampoc es pot queixar del tot, perquè ha fet coses que han acabat donant encara més capacitat de negociació a CiU. Les coses són com són.»

-ERC defensava unitat d'acció.

-«ERC va dir que si no es feien reunions quadripartides no hi anava, donant a CiU la decisió de com es feien les reunions. CiU anava dient que no, mentre feia la seva negociació, en què jo participava. I ERC no volia que participés en les seves, sent socis de govern. Puc acceptar que a ERC l'incomodi el paper de Mas, però aquest no pot ser el motiu d'un eventual 'no'.»

-Però amb unitat d'acció s'hagués aconseguit molt més?

-«No. Perquè la susceptibilitat de les forces catalanes entre elles feia que ningú es mullés. Ningú deia mai que sí i Rubalcaba es tornava boig.»

-El pacte Mas-Zapatero no es va vendre malament? Només es van pactar dos punts.

-«Clar, però la reacció d'ICV i ERC, i en part de Maragall després, ho van impedir. L'important era reivindicar el pastís sobre el qual Mas havia posat la cirera. Però si els altres no actuen així, ajuden a construir la imatge exagerada que Mas s'ho endú tot. ICV triga poc a veure la jugada i ERC, no hi va haver manera. Ridao va fer una llista exagerada de retallades i la manifestació va portar ERC a pensar que li pot treure a CiU la bandera majoritària del nacionalisme català.»

-CiU diu que han estat desapareguts durant la negociació.

-«Sí. Perquè la negociació amb el PSOE la fem absolutament en privat i ha de ser així. Hem acceptat el paper que ens toca: tenir una influència sobre l'esquerra espanyola majoritària. És la típica baralla del grup parlamentari propi. Com guanyo més? Amb un grup de 21 o influent en un grup de 164? Jo crec que amb la segona. Però això té un cost. Si no tens grup propi, no tens una visibilitat pròpia. La satisfacció és que les enquestes valoren més que cap altre el paper del PSC. Per què? Perquè la gent, quan veu el PSC i el PSOE comença a veure el mateix. I si el PSOE ha fet un paper positiu és perquè el PSC l'ha fet positiu. Sense el PSC això no surt. CiU sabia que quan el PSC es plantava en un tema podien tirar milles perquè allò es podia moure. Hi havia una cosa gairebé implícita, sense afany i sense explicitar-ho. I és la part que ERC no va entendre.»

-L'última enquesta del CEO dona avantatge electoral a CiU?

-«La sensació és que la situació electoral està bastant com estava i no es produeixen moviments sísmics, la qual cosa a nosaltres no ens tranquil·litza, ens agradaria estar clarament per sobre, i és senyal que el govern encara no ha donat de si tot el que esperem. Per això apostem per esgotar la

legislatura.»

-Si CiU torna a guanyar les eleccions ha de governar per la legitimitat d'haver donat suport a l'Estatut, com diu Mas?

-«Depèn molt del resultat, de la correlació de forces, de la relació que s'estableixi entre elles. No hi ha drets adquirits. Si podem repetir tripartit, per nosaltres no quedarà l'esforç. Ara, si de cop i volta, o perquè els resultats no ho permeten, o no ho aconsellen, o perquè la relació nostra particularment amb ERC s'ha enverinat molt, o ERC ha decidit pactar amb CiU...»

-I dins del PSC tothom està d'acord a repetir el tripartit?

-«No.»

-Per què és incòmode governar amb ERC i prefereixen la sociovergència?

-«Hi ha gent que ho pensa.»

-I què s'imposa?

-«La decisió que en aquell moment es prengui. I el PSC també té bases, tot i que no les exhibim. Ens agradaria repetir el tripartit. Depèn del resultat electoral i del balanç que puguem fer. Però ens agradaria. Després de 23 anys de govern de CiU no és demanar molt 8 d'una altra majoria. Creiem que el balanç que podem exhibir és bo. I les grans coalicions no apassionen ningú perquè tenen riscos. Un país que funciona bé és el que té un bon govern i una bona oposició. Bon govern-mala oposició, malament. Mal govern-bona oposició, malament. Mal govern-mala oposició, fatal.»

-I ara deu ser bon govern i mala oposició.

-«No. L'oposició que està fent CiU és bona entre altres coses per la intel·ligència de Mas d'apostar per l'Estatut i no fer cas als que li deien que no ho fes, que eren molts i molt pròxims. Ara comencen a veure que tenia raó ell. No vol dir necessàriament que hagi de guanyar, però tenia raó ell. I era més fàcil treure rendiment d'una negociació estatutària que ell encapçalés i liderés que no pas aparèixer com un que per estirar molt ha

trenca la corda. Mas ha jugat bé les seves cartes i ha seguit una estratègia correcta des d'un punt de vista nacional i de partit.»

-Temen el pacte CiU-ERC i que el PSOE els necessiti a Madrid i es desmunti la seva oposició?

-«El PSC no tornarà a entrar mai en una etapa de supeditació. És un dels grans valors del lideratge de Montilla, el PSC és avui més autònom. I alguns ho han après amb molt dolor, perquè volien pactar amb nosaltres passant per Madrid.»

-I li van portar una patata calenta al PSOE.

-«Si no sortia l'Estatut era un drama també pel PSOE. Perquè si la via catalana no sortia, com havia de sortir la via basca? És una mica el pacte que fa Mas. A Barcelona, ambició; responsabilitat en la negociació a Madrid.»

TIAN RIBA / LL.C.